

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Θ. 766

Ίδρυσις—Διευθυντής Χ. ΚΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ

Δευτέρα 1 'Ιουνίου 1931

ΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΑΙ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Παρά τα χωρία Καστρί και Άγιον Βλάσιον (Σουβλάση) της περιφέρειας Ήγουμενίτσας, κατοικούμενα υπό δύο και πλέον χιλιάδων ψυχών ελληνορθόδοξων, υπάρχει έκτεταμένος Βάλτος (έλος) όστις ανήκειν Άλλοις πρό πενήκονταετίας και εις τα χωρία ταύτα, άτινα έπ' τουρισμίας, έχρησιμοποιούν αυτόν πρός θοσκήν των ζώων των. Άλλα εθός μετά τον ρωσσοτουρκικόν πόλεμον, ό έκ Λιόψης των Φιλιστών Βεΐ—σέλ—πασίας Ν. Έως, ισχυρός παρά τω Σουλτάνω Χαμίνδ, κατώρθωσε ν' αγοράση αυτόν δια των λεγομένων κα'υ'μέδων, ήτοι τουρκικών χαρτονομισμάτων, τα όποια είχαν κατέλθ' εις τα πέντε γρόσια επί τοις έκαιον και τα όποια τό Δημόσιον Έργον εισπράττειν εις τό άρτιον τόσον δια την πληρωμήν των φόρων, όσον και δι' αγοράν δημοσίων ατημάτων, όαν οι πληρόντες ήσαν έγυροι πασιΰδες. Άλλα τότε οι κάτοικοι των ειρημένων δύο χωρίων Καστρίου και Άγιου Βλασίου, έχρησισαν οι ραΰδες, δέν ήδύναντο νά έχουν άποψη άπάναντι έδος ισχυρού Πασιΰ, λίαν εύνοουμένου του Σουλτάνου, ό και έν λόγω Βάλτος περιήλθεν εις την κυριότητα και κατοχήν του Βεΐ—σέλ—πασία ά-νου ούδ' αμάρ, διαμαρτυρίας των κατοίκων των ειρημένων χωρίων. Ούτω διεκρούσαν έκτοτε τό μέχρι της άπελευθέρωσης της ελπίσαν χρόνι δι' άστάτημα, καθ' ό οι κάτοικοι Καστρίου και Άγιου Βλασίου έκκλητή-γουν επί γεωμόρφ τα παραβά-τια χωράφια, μέ τό προνόμιον άμ' έφασούλια ήδελον παραγάγει και νά βύσκουν θωρεάν και άνε-οχλήτως τά χονδρά των ζώα έν τω του Βάλτου. Ούτω εξακο-λούθησαν ή κικανοισμένη στω-πηρώς σχέσις αύτη, μεταξύ των κατοίκων Καστρίου και Άγιου Βλασίου και του Βεΐ—σέλ—πασία, και μετά τον θάνατον του-του, των κληρονόμων του Σια-χήν—μπεη και Άχμέτ—μπεη.

Τό 1918 οι διαδεχθέντες τον Βεΐ—σέλ—πασίαν ειρημένους Βεαχή—μπεη και Άχμέτ—μπεη, ένοικίασαν τον Βάλτον αυτόν μέχρι του 1928, των Καστρι-ωτών και των Άγιοβλασιτών χαϊρόντων τό άνέκαθεν προνόμι-ον, ήτοι νά βύσκουν θωρεάν και άνενοχλήτως τά ζώα των έντός του Βάλτου, και νακαλλιεργούν τούς παραβάτους άγρούς, σπείροντες αυτούς άραβόσιτον, και μη διδόντες γεώμορον από την παραγωγήν των έν αυτούς σπαιρουμένων φασουλίων.

Τό 1929 οι έδιοικείται Μπέ-ηδες ένοικίασαν τον Βάλτον αυ-τόν εις τινά Έταιρείαν υπό την έπωνυμίαν «Έφορικής και Εβ' Ομοειδής», ούτως ήρνήθησαν εθός εξ άρχής ν' άναγνωρίσουν τά και υπό του Έφ'οργείου της Γεωργίας άναγνωρισμένα προνό-

μια των Καστριωτών και Άγιο-βλασιτών, λαμβάνοντας δια της δι'ας γεώμορον και από τά φα-σούλια και έμποδίζοντας δι' ά-γροφυζίκων την θοσκήν των χον-δρών ζώων των.

Η προσχυή των Καστριω-τών και των Άγιοβλασιτών εις τό Ερωτοδικέον Ηρεδίζης έί-ναι άδύνατος, διότι τό Ερωτο-δικέον εί'αι μακράν, εις τό άλ-λο άίριον της Ηπειρου, και χρει-άζονται χρήματα δια τούς δικη-γόρους, και χρήματα δέν ύπάρ-χουν, λόγω της μεγάλης οικονομίας κρίσεως, ήτις μασάζει την Ηπειρον, έν τω μεταξύ όμως ή Έταιρεία Κοριακίδου και Εβ' Ομοειδής εισπράττει γεώμο-ρον από τά φασούλια και έμπο-δίζει την βοσκήν των χονδρών ζώων των χωρίων τούτων, και δέν παρέργεται μήν, χωρίς νά ύ-πάρχουν 50 μηνύσεις, των άγρο-φυλάκων της Έταιρείας, έναντί-ον των μέχρι τούδε προνομίου-ων κατοίκων Καστρίου και Ά-γιου Βλασίου ένώπιον του Ει-ρηνοδικείου Ήγουμενίτσας, τό όποϊον τούς κτετακάτεψε μέ πρόστιμα άνω των 500 δραχ-μών δι' έκαστην μήνυσιν. Δια-τού μέσου τούτου έπιδιώκει ή Έταιρεία νά εξαγάσκη τούς Καστριώτες και τούς Άγιοβλα-σίτες νά πωλήσουν τά ζώα των.

Οι δουλεύται και οι γεροντα-σταί του Νομού Ίωαννίνων κα-θώς και ό Έπαρχος Φιλιστών προσποιούνται ότι άγνοούν τό ζήτημα τούτο του Βάλτου και ά-φίνουν ένα όλόκληρον Άλόν άνω των δύο χιλιάδων ψυχών εις τό έλεος όχι του Θεού, αλλά μάς, ληστρικής Έταιρείας, χωρίς νά λαμβάνουν ύπέρ αυτών τό παρ-ακρόν δικαστικόν μέτρον, ως όφειλον.

Έφροντες τ' άνωτέρω εις την δημοσιότητα εξ έκτατα λένης πρός ήμ' έπιστολής του κ. Κα-στρίου προκρίτου, κ. Χρήτου Πάση, έκαιτούμεθα την άντίλη-ψιν του Γενικού Διοικητού Ή-πειρου κ. Γ. Μόδη, όταν μετ' όλίγας ήμέρας θά κατέλθ' εις Ήγουμενίτσα, και Φιλιστας πρός εξέτασιν άλλων έκεί ζητη-μάτων, νά έπιληφθ' και του σπουδαίου τούτου ζητήματος του Βάλτου του Καστρίου και του Άγιου Βλασίου, ισώζων τό χωρία ταύτα από τούς όνυχας της ειρημένης Έταιρείας, έπα-νερχομένων του προνομίου των χωρίων επί των φασουλίων και της θοσής.

Χ. ΚΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΝΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΩΣ τώρα ήνομιζαμε δς. οι 225 βο-λυται του Βενιζέλου εί'αν 225 ύ-ποτακτικοί του, 225 κολέλλια του,

ή τέλος 225 σερβιτόροι του, θαλα-μηπόλοι του, μάγειροι του, μηχανο-δηγοί των αυτοκινήτων του, άλλα μέ την δήλωσή του τώρα στην Βου-λή πρός τον Άρχηγόν του Λαΐκού Κόμματος κ. Π. Τσαλδάρη, δει μπο-ρεί νά του δανείζη από τούς 225 αυτούς του, τούς ύπερ βασαν στην τάξη των ρέξ, ήτοι των πραγμά-των, και των ζώων! Και άκούοντας την δανειστικήν αυτήν διάθεση του πάτριό τους Βενιζέλου οι 225 δέν προέβηκαν οδ ήμ' αμ' διαμαρτυρία! Εί'ναι οι κα'υ'μένοι όλοι τους κο-φάλαλοι!

Στά χωρία μας άκούονται συχνά διάλογοι, εάν τούτους, μεταξύ χωρι-κών:

—Μου δανείζεις, Γιάννη, την τσ-κούρα σου νά κόψω ένα πουρνάρι, που ίσκιόνει τό χωράφι μου, γιατί δέν κόβει ή δική μου;

—Έλα νά σο' την δώσω...

—Μου δανείζεις Γιόγγη, τό γο-μάρι σου νά πάω δυο τ'άγάρια γένι-μα στον μύλο, γιατί κουτσάθηκε τό δικό μου;

—Έλα νά τό πάρης...

Έτσι κι' ό Βενιζέλος δανείζει ά-πό του, 225 πρός τον κ. Τσαλδάρη, άλλα' ό Τσαλδάρης δέν καταδέχεται νά του, δεχθ'!

Δυστυχισμένοι 225!!! πώς κατα-νήσται!

ΚΑΙΤΟΙ εύρισκόμεθα έν πλήρει άν-τιθέσει φρονημάτων πρός τον «Κή-ρυκα» του συναδέλφου κ. Δ. Πα-νίδη, και πολύ συχνά τά τσιουγγί-ζομαζή του, έν τούτοις όφειλομεν νά όμολογήσωμεν ότι ό κ. Πανίδης όνήγαγε τον «Κήρυκα» του οδ ζήλυσή περιωπή έπαρχιακής έφημε-ρίδας! Η αλήθεια είναι αλήθεια, και πρέπει νά λέγεται. Ο «Κήρυ-κας» και υπό έσοψιν ένημερότητας και υπό έσοψιν έμφανίσεως και υπό έσοψιν ποιικιλίας ύλης, κατέχει την πρώτη θέση! Εί'ναι αληθινά δαιμόνι-ος αυτός ό Πανίδης, όπως του τό γεγάμης πολλές φορές, έχει δαιμόνιο έπιχειρηματικό πνεύμα, κι' άν άπο-φάσιζε νά έγκατασταθ' στην Άθή-να, θά μάς έξφανρόνταν κ' άνέναν- Σίμος, ή κ' άνέναν Λαμπράκη!..

Τι τά θέλεις; Η αλήθεια πρέπει νά λέγεται κι' ά είναι πικρή!

ΚΑΤ' άπόφασιν της έπ' των Σπα-τιωτικών Κοινοβουλευτικής Έπι-τροπής, οι σπαιρτευσίμοι των κλάσ-σεων 1926—27 και 28, οι τυχόν-τες άνεβολής κατατάξεις, λόγω σπουδών, άνεπαρήτως άν κατέστη-σαν ή ού άνοπόκτικοι, θά ύληφθ' σουν επί 4 μήνας, καταβάλλοντες 12 χιλιάδας δραχμής.

Είς την άνωτέρω καταγωγήν ύ-πάγονται και οι σπαιρτευσίμοι προ-τόκοι οι' οι των πολιτών.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Διοικητής Ήπειρου κ. Γ. Μόδης μεταθός εις Άρταν την παραλθούσαν Τετάρτην, έπείσε-

ψε την έπαύριον. Η μετάβασις του άφώρρα την ίδρυσιν έν Άρτη πρα-κτικής γεωργικής Σχολής και άστι-κού προσφυγικού συνουκισμού.

ΤΙΘΕΤΑΙ υπό σκέψιν όπως ένεργη-θο'ν γενικαί έκλογαί του Έμπορικού και του Έπαγγελματικού Έπιμελη-τηρίου Ίωαννίνων.

Ο ΓΕΩΔΟΓΟΣ κ. Γεωργαλάς, έλ-θών έντεθθα όπως εξέταση, κατά-πόσον είναι δυνατόν νά ύδρευθ' ή πόλις μας από την παραλίμνιον ηη-γην «Κρούαν», τό όποϊον είναι ά-δύνατον, άνευ άνεψωκικού μηχανή-ματος, εξέδραμε και μέχρι Ζελίτσης των Κουρέντων, πρός ύπόδειξιν του καταλληλοτέρου μέρους ίνα οικόδο-μηθ' ή νέα δημοτική Σχολή της Κοινότητος τούτης, εξέτασας δέ τό έδαφος, άπεφάσισαν όπως ή νεο-δυσσομένη Σχολή άνεγορθ' εις την θέσιν «Άγιος Γεώργιος», τοσο'το μάλλον, καθ' όσον θά έξυψηρήση ούτω αύτη, έντός της Ζελίτσας, και Συνουκισμόν αύτης, Κουρηνόραχην.

ΕΓΝΩΣΘΗ ότι ή Κυβέρνησις Βενι-ζέλου θά καταργήση τό έντεθθα εύ-δοκισμώτατα λειτουργούν Άγροτι-κόν Οίκοτροφείον. Κοντά εις τ' άλ-λα άδικήματα, άτινα ή Κυβέρνησις αύτη κατεργάσθη διά την Ήπει-ρον, άς προστεθ' και ή κατάργησις του Άγροτικού Οίκοτροφείου!

ΜΕΤΑ μεγίστης μας εύχαριστήσε-ως άναγγέλλομεν ότι οι έν Άλεξαν-δρεί'α πρωτοστατούντες εις πάν έθνι-κόν έργον Τσαρπαλιάντι ιδρύσαν εις την πόλιν ταύτην του Μαγάλου Άλεξάνδρου «Ένωσιν Νέων Βασιλικού» ή όποία Ένωσις φι-λοδοξεί νά συμπεριλάβ'η τούς άπαν-τ' χού εύρισκομένους νέους συγχωρι-ανού των, μέ σκοπόν την έξυψηρέ-τησιν της πνευματικής και κοινωνι-κής ζωής πρός δέ και την καλλιέρ-γειαν της άθλητικής ιδέας και της άλληλεγγύης μεταξύ των νέων των Τσαρπαλιάντων του Παγωσιού. Πα-ραλλήλως δέ πρός αύτά άποβλέπει και εις την άλικήν συμμετοχήν εις πάν κοινωνικούς έργον της ιδιαιτέ-ρας αυτών πατρίδας, και εις την ή-δικήν και ύλικήν άγωγήν παντός μέ-λους έχοντος ένδεδομένην άνάγ-κην τριαύτης.

Χίλια σευτόρια «Εύχα» πρός την χουρήν Νεότητα των Νέων, των ταρπαλιανών εις την πόλιν του Μαγάλου Άλεξάνδρου Τσαρ-παλιανών!

Ο ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΣ άτελής και έμβου-όδης Κοινοισμός ό διέπων τά της δια-χείσεως του Ζωσιού Κληροδοτήμα-τος, τροποποιείται κατά τούτον καρέον-τα έγγυήσεως κολλήσεως μελλοντικών άνο-μικών. Αί άνεπαρκείς αύτού διατάξεις, εί'τινες άφινον έλευθέρων και άνεξέλε-γτων διακρίσεων, άντικαθίστανται διά διατάξεων νέων και προστατευτικών του έαυτού χώματος. Αί διά του σχεδιασμέ-

